

S náčiním a lá kettlebell se v bojových uměních a sportech cvičí od nepaměti, a není divu. Pavel Macek, certifikovaný instruktor organizace StrongFirst (SFG, SFB, CK-FMS), šéfinstruktor školy KB5, se ke kettlebellům dostal právě ze světa "bojovek".

Pavlovou profesí je kromě silového a kondičního tréninku i výuka čínského boxu, MMA a profesní sebeobrany; naprostá většina jeho kettlebell žáků se rekrutuje z řad cvičenců boxu, Muay Thai, zápasu, BJJ, čínských i japonských stylů, Krav Maga, Systemy, cvičení s kettlebells více a více využívají příslušníci branně-bezpečnostních složek i soukromých agentur. Enter the Kettlebell!

Z HISTORIE

Výbušné švihové drily s různou formou závaží se cvičily už od nepaměti. Jedním z prvních dokladů podobných cvičení je egyptská malba, ukazující nácvik švihových drilů (swing) s pytli naplněných pískem.

Tzv. "kamenné zámky"
(v kant. čínštině sek so),
jsou tvarově podobné
staročínským visacím zámkům
– odtud tedy jejich název.
Setkáme se s nimi především
v severoshaolinských
a jihoshaolinských stylech

a v čínsko-mongolském zápase (shui jiao). Menší "kamenné (příp. železné) zámky" se používají v tréninku fujianského bílého jeřába; v japonských stylech, které mají přímou návaznost na bílého jeřába, jako je např. Goju ryu karate, se používají tvarově podobné "kamenné", příp. "železné zámky" (ishi sashi, tetsu sashi).

S lehčími sek so se cvičí v páru, cviky většinou kopírují ofenzivní a defenzivní techniky jednotlivých stylů, větší a těžší sek so se používají singl pro nácvik většinou balistických drilů – švihů, trhů, přemístění, nadhozů, příp. tlaků dnem vzhůru. Sek so se přehazuje z ruky do ruky, a to často velmi náročným až akrobatickým způsobem – pod rukou, za zády, s (vícenásobnou) rotací etc.

V jihočínských stylech původně tzv. "tibetského gungfu" – "stylu lamů", "stylu Hrdiny" (Hap ga), (kantonském) bílém jeřábovi apod. se setkáme s tzv. "špalky s držadlem (dosl. s uchem)", yi paai (též muk yi paai, "dřevěné špalky s držadlem"). Jsou tvarově jiné než sek so, základna je užší a směrem k držadlu zužující se tělo protáhlejší. Yi paai se používají především k dynamickému švihovému nácviku technik "dlouhých mostů", tj. "capáků" a dalších pěstních technik dlouhého dosahu výše zmíněných stylů tibetského gungfu.

ENTER THE KETTLEBELL!

Kettlebell je tradiční "old school" posilovací náčiní původem z carského Ruska, rusky girja – litinová koule podobná kanonové kouli s plochým dnem a uchem/ madlem. První zmínky o cvičení s girjou pochází z ruských slovníků z počátku 18. století.

Kettlebell oproti čínským
"kamenným zámkům"
a např. i jednoručním činkám
umožňuje díky kulatému
tvaru zachycení na předloktí
a nadloktí v přemístění (Clean)

a předloktí v tlaku (Press)
a trhu (Snatch), což umožňuje
řadu dalších drilů s těžšími
vahami, např. dřepy, "větrné
mlýny" (Windmill), tzv. Bent
Pressy etc. Některé kettlebell
cviky lze samozřejmě cvičit
např. s jednoručkami nebo
jiným náčiním, ale jsou
nedostatečnou náhradou za
kettlebells.

PAVEL A PAVEL

Pavel Macek se s náčiním podobným kettlebell poprvé setkal v čínské čtvrti San Franciska v době studií čínských bojových umění v r. 1997/1998 a následně v Hongkongu a Číně během dalších tréninkových pobytů. Tzv. "špalky s uchem" a "kamenné zámky" patří mezi nejpoužívanější posilovací nástroje čínských bojových umění a systém nácviku je navzdory trochu jinému tvaru velmi podobný cvičení s kettlebells.

Od roku 2008 začíná v rámci svého gymu bojových umění jako první v ČR s kettlebell

školu silového a kondičního tréninku KB5 a následně i www stránky kb5.cz, v současné době vůdčí portál funkčního a silového a kondičního tréninku v ČR, protipól "pumpovacích" kulturistických webů. Pavel a jeho žena Justyna jsou první a v ČR jediní oficiálně certifikovaní instruktoři nejprestižnější světové StrongFirst.

Škola KB5 má dnes stovky žáků, stovky jich prošlo jejími semináři a kurzy, web kb5.cz má tisíce pravidelných čtenářů, komunita gireviků roste každý měsíc - lidé přichází na to, že v jednoduchosti je síla, doslova.

DESIGN ŠKOLY KB5

Design školy KB5 je kromě bojových umění a kettlebell pionýrů ovlivněn především moderním funkčním tréninkem, prací expertů, jako jsou King, Cosgrove, Cook, McGill a další, – jedná se o racionální, progresivní a komplexní systém, beroucí v potaz všechny aspekty silového a kondičního tréninku. Škola KB5 je de facto ve světě silového a kondičního tréninku ekvivalentem MMA

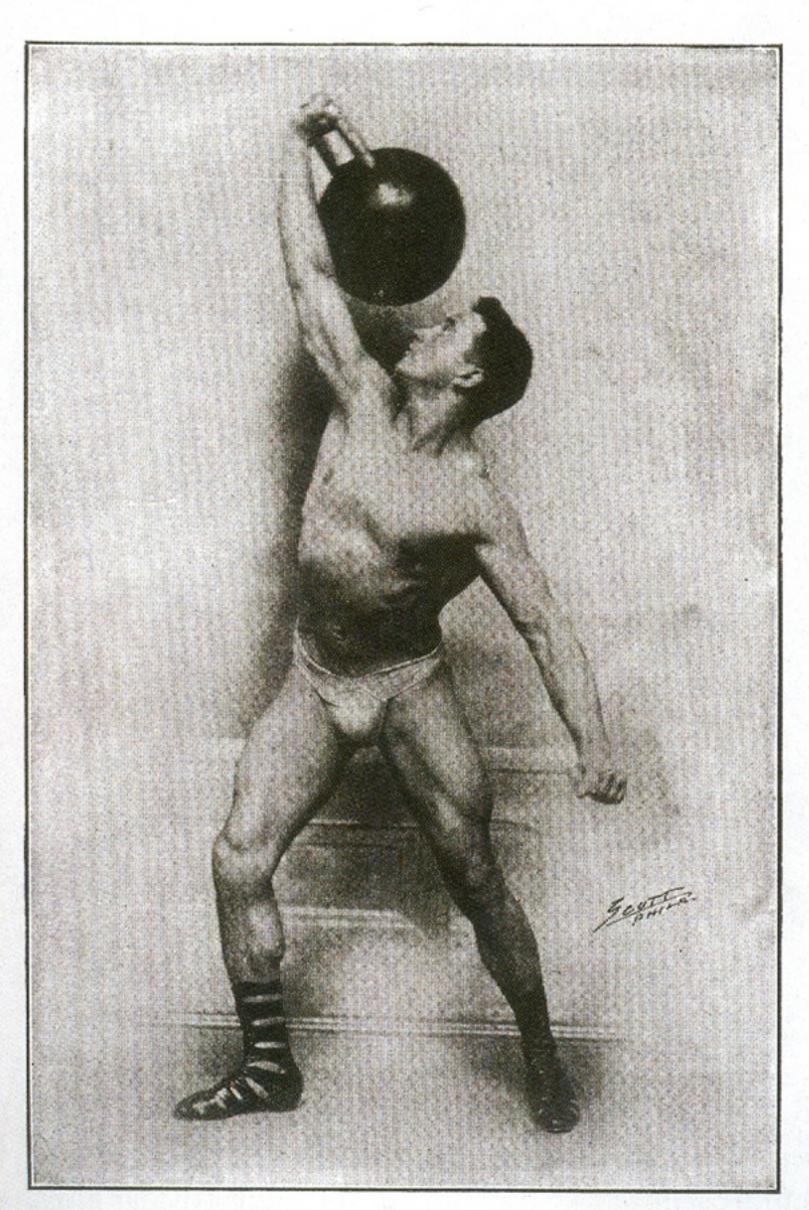

Fig. 65
Frontispiece. Figure 65. Anton Matysek finishing a "One-Arm Swing" with a kettle-bell.

v silovém a kondičním tréninku a vlastně v jakémkoliv lidském oboru je jedním z důležitých klíčů k úspěchu. Progresivní, inteligentně designovaný systém cvičení s kettlebells je jednou z hlavních deviz školy KB5 – de facto kopíruje standardní model klasického školního vzdělání: Level KB1 je mateřská školka, tj. seznamka a přípravné cviky, level KB2 škola základní, KB3 střední, KB4 škola vysoká a KB5 postgraduál.

Koncept návaznosti a progrese se prolíná celým systémem KB5. V kettlebell TGU se žák nejprve učí zvednout kettlebell vleže na zádech, pak se přetočit a zvednout na bok, pak posadit, pak si kleknout, pak vstát. Podobně je tomu i s postupnou výukou jednotlivých cviků – swing staví na mrtvém tahu, snatch na swingu; press na TGU, jerk na pressu a podobně. Pro všechny cviky má škola náročnější i jednodušší varianty, pro klienty všeho typu, od osob ve velmi špatném fyzickém stavu až po profiatlety a fightery.

FUNKČNÍ SILOVÝ A KONDIČNÍ TRÉNINK PRO BOJOVÁ UMĚNÍ A SPORTY?

Tzv. "funkční trénink"
můžeme definovat jako
cvičení, které do činnosti
zapojuje maximální množství
svalových skupin, a to tak,
aby měly co největší praktický
přenos do sportovní aktivity
cvičence, v případě bojových
umění a sportů úderům, kopů,
zápasení etc.

Funkční trénink je především o výsledcích, ne o jednotlivých cvicích nebo použitém náčiní. Funkční trénink je o metodě, individuálním přístupu, progresivním tréninku, pravidelném cvičení a postupném zlepšování, mobilitě a flexibilitě, různých typech síly a vytrvalosti, rozvíjení základních pohybových vzorců pro zdraví a sílu, sportovní výkony i pro život.

3 série po 10 na stroji asi nebude cesta k funkčnímu pohybu a síle – když člověk sedí x hodin denně ve škole nebo v práci, není dobrý nápad se v posilovně (opět!) posadit na lavičku či rotoped.

Řekněme si to na rovinu jaký je přenos klasického bodybuildingu do bojových sportů umění? Nijaký, spíše uškodí než pomůže. Chcete vypadat jako Tarzan, ale bojovat jako Jane? Totéž platí pro nekonečné série kliků, dřepů, sklapovaček a angličáků – pracují jen na svalové vytrvalosti. Co maximální síla? Co výbušná síla? Co posílení hlavních "motorů" – hamstringů, "svalů prdelních", core, zad? Ostatně i svalovou vytrvalost procvičíte s kettlebell stokrát lépe – kdo kdy snatchoval, jel Long Cycle Clean & Jerk anebo kombinace typu Man Maker, ví své.

Oproti kulturistickým izolačním cvikům např. na posilovacích strojích zahrnuje cvičení s kettlebells komplexní cviky, rozvíjející integrovanou a koordinovanou sílu celého těla. Mezi hlavní rysy cvičení s kettlebells patří:

- zrychlení, zpomalení a stabilizaci svalových skupin ve všech třech rovinách pohybu
- neustálé střídaní zpevnění

a uvolnění, klíčové pro bojová umění a sporty

- komplexní zátěž pro svalový a kardiovaskulární systém
- rozvíjení všech typů síly (vytrvalostní, maximální, výbušné), rychlosti, kardiovaskulární vytrvalosti, mobility a flexibility

Není divu že kettlebells dnes patří k standardnímu vybavení většiny řady gymů bojových umění a sportů po celém světě. Minimalistický program založený na kettlebell TGU a swingu je 80% všeho silového a kondičního tréninku, ať už pro tradiční styly, box, Muay Thai, zápas, BJJ, MMA či sebeobranné systémy typu Krav Maga.

- YIN-YANG V PRAXI

Filozofií cvičení s kettlebell je "minimální účinná dávka" – člověk necvičí proto, aby se zničil ("předávkování"), ale aby se zlepšil. Na druhou stranu se rozhodně nefláká – ve škole KB5 cvičíme intenzivně, ale rafinovaně.

Dobrým vzorkem cvičení s kettlebell jsou 2 z fundamentálních kettlebell cviků, kettlebell Swing a TGU:

Kettlebell swing

- dynamický, výbušný cvik
- výbušná síla, kardio
- vysoké počty opakování (desítky až stovky)
- cvičí se úmyslně rychleji (tzv. excentrické zrychlení)

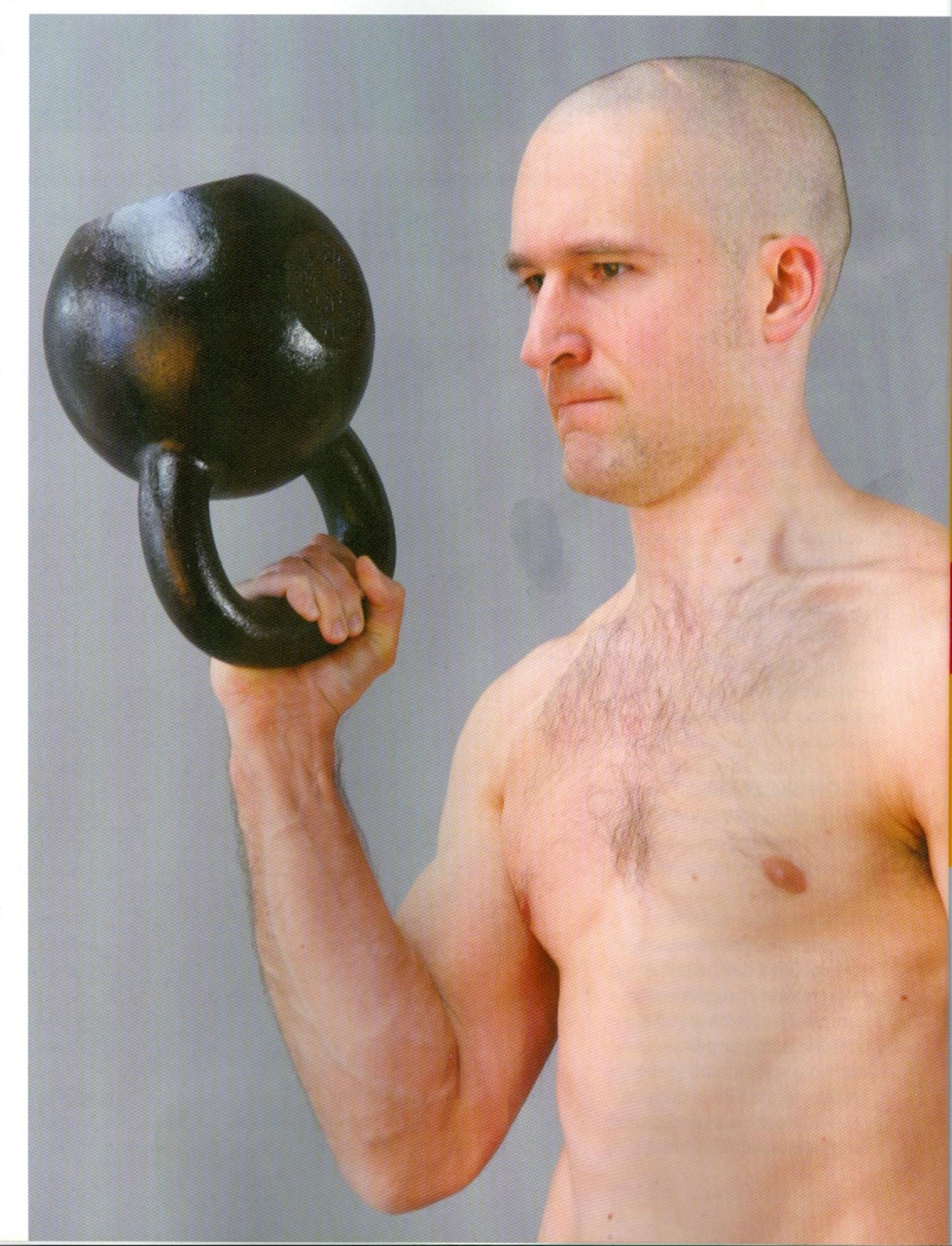
 funkční střídání zpevnění a uvolnění

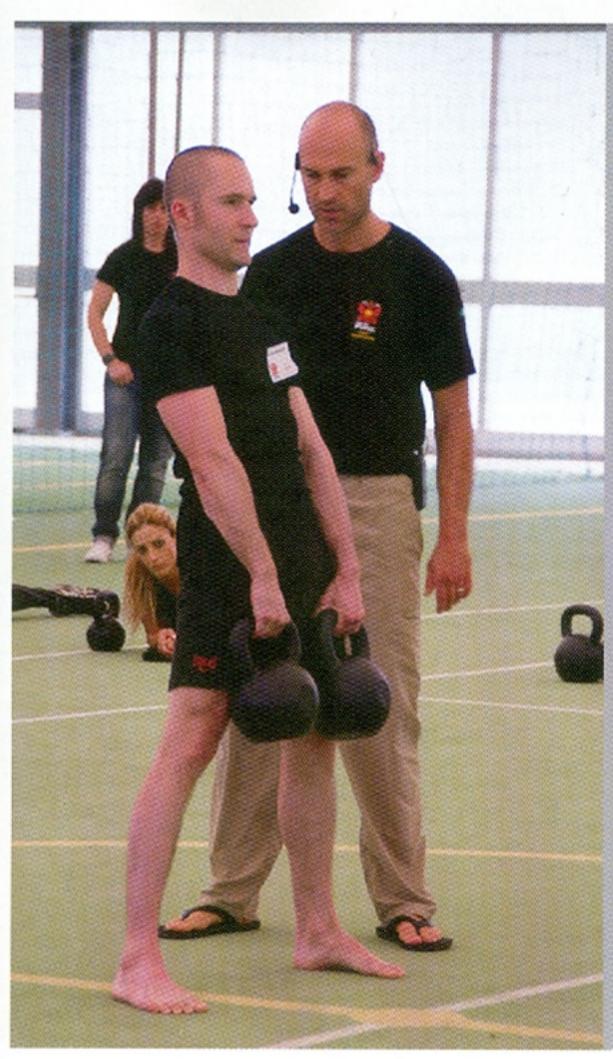
Kettlebell TGU

- silový cvik
- maximální síla
- nízké počty opakování (max. 5-10 na každou stranu)
- cvičí se úmyslně pomaleji/s pauzami ("taijiquan/jóga se železem")
- funkční mix síly a mobility

TIPY PRO ZAČÁTEČNÍKY

Spěchejte pomalu. Chcete cvičit se "železem"? Čím větší bude základna pyramidy, tím vyšší bude vrchol, aneb nejprve se hýbejte dobře, pak teprve často a se zátěží. Strečujte a pracujte na mobilitě - zesílit totiž můžete nejen tím, že budete přidávat na zátěži a opakování

O autorovi

Pavel Macek sifu (SFG, SFB, CK-FMS) se od r. 1991 se věnuje čínskému boxu a šermu Practical Hung Kyun (hungkyun.com), který od r. 1997 studoval na dlouhodobých zahraničních stážích v San Francisku (USA), Hongkongu a Číně. Vlastní gym bojových umění otevírá v roce2002, v r. 2008 začíná cvičení s kettlebell systematicky vyučovat a zakládá první kettlebell školu v ČR, Kettlebell KB5 (www.kb5.cz). Pavel Macek je prvním certifikovaným instruktorem systému StrongFirst v ČR. V současné době působí jako instruktor čínských bojových umění, MMA a profesní sebeobrany pro různé vládní i soukromé organizace a instituce a profesionální coach funkčního silového a kondičního tréninku.

("šlapat více na plyn"), ale i tím, že se budete lépe hýbat (přestanete "šlapat" na brzdu).

Zvládněte nejprve základy cvičení s vlastní vahou - kliky, dřepy, mosty, shyby apod., na cvicích s vlastní vahou se nejlépe naučíte všechny základní principy silového tréninku obecně. Na stránkách www. kb5.cz je ke stažení zdarma tříměsíční intro program posilování s vlastní vahou (KB5 Intro Kit).

Najděte si toho nejlepšího instruktora s kettlebell dnes mává leckdo, ale v 99 % případů jen vyměnili jednoručky za kettlebell, mrkli na pár videí na YouTube a začali s kettlebell vyučovat. Tajemství úspěchu není v nástroji, ale v jeho použití – kladivo nedělá kováře.

Vyprázdněte svůj šálek – kettlebell není jednoručka, budete s ní cvičit jinak a jiné cviky. Naučte se nejprve s kettlebell cvičit (minimálně kettlebell TGU a swing), a pak teprve vybírejte váhu. Ideálním intrem do světa kettlebell je populární seminář Kettlebell: KB5 Minimum, koučům doporučujeme absolvovat sérii instruktorských seminářů KB1-KB5.

Nezapomeňte na ostatní dílky skládanky - výživu, regeneraci, a vůbec lifestyle obecně.

Rafinovaný systém cvičení s kettlebell je vynikajícím spojením více světů - mobility, aktivní flexibility, maximální síly, výbušné síly, kardiovaskulárního tréninku atd. - má tedy co nabídnout jak klasickému PC-manovi z kanceláře, ženám toužícím po tom dostat se do kondice i profesionálním fighterům. Bez nadsázky můžeme říci, že kettlebell je jedním z nejuniverzálnějších nástrojů silového a kondičního tréninku.

Chcete-li silnější úder, rychlejší takedown, úchop jak ze železa a kardio z pekla, už nehledejte. Zdar a sílu – KB5!

Pavel Macek

INZERCE

